

İNSAN VE İNSANIN YARATILIŞI

- Evrende bulunan bütün varlıklar belirli bir amaç doğrultusunda Allah (c.c.) tarafından yaratılmıştır. Bu nedenle her bir varlık kendisi için belirlenen plan ve programa göre varlıklarını sürdürürler.

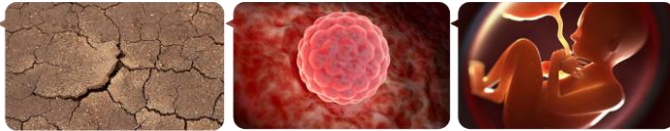
“Biz gökleri, yeri ve bunlar arasındakileri oyun olsun diye yaratmadık. Eğer bir eğlence edinmek isteseydik, onu kendi katımızdan edinirdik, bunu asla yapmayız.”

(Enbiyâ suresi 16-17. ayetler)

- Kendisine akıl ve irade verilen insan da bir amaç için yaratılmıştır. Kuran-ı Kerim’de insanın hangi amaçla yaratıldığına ve hangi aşamalardan geçerek var edildiğine yer verilmiştir.

“Gerçek şu ki biz insanı çamurdan alınmış bir özden yaratıyoruz; sonra onu sağlam bir korunakta nutfе haline getiriyoruz. Ardından nutfeyi (döllenmiş yumurta) alakaya (rahimde asılıp beslenen embriyo) çeviriyor, alakayı şekilsiz et (görünümünde) yapıyor, bu etten kemikler yaratıyor, daha sonra da kemiklere adale giydiriyoruz; nihayet onu bambaşka bir varlık halinde inşa ediyoruz. Yapıp yaratanların en güzeli olan Allah çok yücedir.”

(Mü’minûn suresi, 12-14. ayetler)

- Yüce Allah, Kur’an-ı Kerim’de ilk insan olarak Hz. Âdem’in yaratıldığını haber vermiş ve insanın en güzel biçimde yaratıldığını ve ona insana birçok nimet vererek insanı üstün bir konuma getirdiğini bildirmiştir.

- İnsan kendisine verilen akıl ve irade ile üstün bir özelliğe kavuşmuş, yine bu özellikleri sebebiyle sergilediği davranışlardan sorumlu hale gelmiştir. Bu nedenle kişi Rabb’ine, kendisine, ailesine ve toplumun diğer fertlerine karşı sorumluluk bilinciyle hareket etmelidir.

“Her insanın amelini boynuna yükledik. Kıyamet günü kendisine, açılmış olarak karşılaştacağı bir kitap çıkaracağız.”

(İsrâ suresi, 13. ayet)

- Yüce Allah insana düşünebilmesi için akıl vermiş ve bildirdiği mesajlarla ona doğru yolu göstermiştir. İnsana maddi ve manevi aleme dair bütün isimleri en iyi şekilde öğretmiş ve insanlara yeryüzünde kolaylık sağlamıştır.

DOĞRUYU ARAYAN BİR VARLIK OLARAK İNSAN

- İnsan, kendisine verilen düşünme yeteneğinden dolayı çevresinde olup biten her şeyi sorgular. Hangi nedenle yaratıldığını, niçin dünyaya geldiğini, doğru ve yanlışın neler olduğunu anlamaya çalışır.

- İnsanın derin düşünmesi, bir şeyi detaylıca fikir yürüterek kavramaya çalışması **tefekkür** kavramıyla ifade edilir. Kişi bu özelliği ile aklında bulunan sorulara cevap bulabilmek için çevresini inceler ve tefekkür eder.

“Onlar ayaktayken, otururken ve yanları üzerine yatarken Allah’ı anarlar. Göklerin ve yerin yaratılışı üzerinde düşünürler. ‘Rabbimiz! Bunu boş yere yaratmadın, seni eksikliklerden uzak tutarız. Bizi ateş azabından koru’ derler.”

(Âl-i İmrân suresi, 191. ayet)

- Yüce Allah, insana akıl vererek onu başıboş bırakmamış, peygamberler aracılığıyla gönderdiği vahiyler ile insana doğru yolları göstermiş ve rehberlik etmiştir.

Not: Allah’ın (c.c.) doğru yolu gösteren anlamına gelen ismi **el-Hâdi**’dir.

- İnsanın hidayete (doğru yola) ulaşmak için başvurduğu ilk kaynak duyularıdır. İnsan, duyular ile elde ettiği verileri aklı ile değerlendirir; bilginin doğruluğunu ve yanlışlığını ayırt etmeye çalışır.

- Dış dünyadan elde ettiği verilerden yararlanarak evrenin yaratıcısını anlamaya, varlıkların gayesini sorgulamaya çalışır. Böylece doğru bilgiye ulaşması kolaylaşır.

“Göklerin ve yerin yaratılışında, gece ile gündüzün farklı oluşunda aklıselim sahipleri için elbette ibretler vardır.”

(Âl-i İmrân suresi, 190. ayet)

- İnsanın doğru bilgiye ulaşmada başvuracağı en önemli kaynak ise vahiy ve peygamberlerin tavsiyeleridir. Çünkü insan aklı sınırlı bir özelliğe sahip olduğu için mutlak bilgiye tam anlamıyla ulaşamaz. Bu yüzden vahye ihtiyaç duyar.

- Peygamberler de vahyin anlaşılmasında ve hayata geçirilmesinde büyük katkı sağlamışlardır. Böylece insanların ortaya atacakları bahanelerin önü kapatılmıştır.

- Öğretmenlerimiz öğrencileri ile paylaşabilir.
- Bu içerik EKREM BALCI'nın katkılarıyla hazırlanmıştır.
- Sadece öğretmen ve öğrencilerin ücretsiz kullanımına sunulmaktadır.
- Herhangi bir site ya da kitapta yayınlanmasına (isim belirtilse dahi) izin verilmemektedir.
- Bu dokümanın tüm yayın hakları mikailokumus.com'a aittir.

"Müjdeleyen ve uyarın peygamberler gönderdik ki, insanların peygamberlerden sonra Allah'a karşı tutunacak bir delilleri olmasın!.."

(Nisâ suresi, 165. ayet)

- İnsanın sorumluluklarından en önemlisi ve ilki Allah'a (c.c.) iman etmektir. Bir kimsenin Allah'a (c.c.) iman etmesi de O'nu tanımakla mümkündür. Kişinin derin düşünme yoluyla bir şeyin hakikatinin anlaşılması veya ilhama dayanan aracısız bilgi edinmesine **marifet** denilmektedir.
- İnsana Allah (c.c.) tarafından bilgi verildiği gibi, yeni bilgiye ulaşma yeteneği, hayatı anlamlandırma gibi sorular üretmesi gibi özellikler de verilmiştir. Kişinin bu yaratılış özelliği fitrat olarak isimlendirilmiştir.
- İnsan fitrat özelliği sayesinde düşünür, tercihlerde bulunur ve yüce bir ilaha inanma ihtiyacı hisseder. Böylece her insan Allah'a (c.c.) inanma eğilimi gösterdiği için insanlar doğru bilgiye ulaşmada bahane üretemezler.

"Hakka yönelen bir kimse olarak yüzünü dine çevir. Allah'ın insanları üzerinde yarattığı fitrata sınıksız tutun!.."

(Rûm suresi, 30. ayet)

- İnsana verilen düşünme ve irade yeteneği onun davranışlarından sorumlu olmasını sağlamıştır. sağlıklı düşünebilen, ergenlik çağına ulaşmış her birey dinin emir ve yasaklarını uygulamakla **mükellef** (sorumludur).

İBADET VE DUA EDEN BİR VARLIK OLARAK İNSAN

- Evreni ve içerisinde var olan bütün varlıkları bir amaç doğrultusunda yaratıldığını bilen insan, gördüğü düzen ve uyuma hayranlık duyar. Bu hayranlık kişiyi Rabb'ine yaklaştırır.
- Kişiyi Allah'a (c.c.) yaklaştıran pek çok seçenek bulunmaktadır. Kişi, ibadet dua ve güzel davranışlar gibi yollarla Rabb'ine yaklaşır.

İbadet

- Sözlükte boyun eğme, itaat etme, saygı duyma, , kulluk, tapma gibi anlamlara gelen ibadet, terim olarak Allah'ın (c.c.) rızasını kazanmak ve O'nun emirlerini yerine getirme amacıyla yapılan davranışların tümünü ifade eder.
- Başta namaz olmak üzere oruç, zekât, hac ve kurban gibi ibadetler her Müslümanın kulluk görevleri arasında yer alır. Bununla birlikte Allah'ın (c.c.) rızasını kazanmak için iyi ve güzel davranışlar sergilemek de ibadet olarak kabul edilmektedir.

- Allah'a (c.c.) hamt etmek de önemli bir kulluk görevidir. Kişi **hamt** ile Allah'a (c.c.) olan sevgi, saygı ve övgüsünü dile getirmiş olur. Hamt, Allah'a (c.c.) şükretmenin ve nimetlerin farkında olmanın en güzel yoludur.
- Allah (c.c.) ile iletişim kurmanın en iyi yolu olan ibadet kişinin daima Rabb'i ile bağ kurmasını ve dolayısıyla kendisi ve çevresiyle barışık bir yaşam sürmesini sağlar.
- Kişi ibadetler sayesinde iyi ve güzel olana yöneldiği gibi diğer insanların da aynı hassasiyeti göstermesi için büyük çaba gösterir. Böylece başta kendisi olmak üzere çevresini de kötülüklerden uzak tutmuş olur.

Dua

- Kişi dilek ve isteklerini dua yoluyla Rabb'ine bildirir. Dua, kişinin aciz olduğunu, Allah'ın (c.c.) hiçbir şeye muhtaç olmayan ilah olduğunu gösterir. Bunun farkında olan insan kendisini güçsüz hissettiği her durumda dua ile Rabb'ine yönelir.
- Dua eden insan, Allah (c.c.) katında önemli bir değere sahiptir. Dua etmekten kaçınan, her şeyi kendisi çözebileceğine inanan insan yanlış bir tutum içerisinde.

"(Ey Muhammed!) De ki: "Duanız olmasa, Rabbim size ne diye değer versin!.."

(Furkân suresi, 77. ayet)

- Yüce Allah, Kur'an-ı Kerim'de insanların dua etmesi gerektiğini öğütlemiş, dua eden kimselere cevap vereceğini müjdelemiştir.
- Dua ile Allah'tan bağışlanma dilenir, istekler Allah'a (c.c.) ulaştırılır, Allah'a (c.c.) şükredilir ve her zaman Allah'a (c.c.) teslimiyet gösterilir.
- Peygamberler de her zaman dua etmişler ve Allah'a (c.c.) samimiyetle teslim olmuşlardır. Allah (c.c.) onların dualarına cevap vererek her zaman inananların destekçisi olduğunu bildirmiştir.

- Öğretmenlerimiz öğrencileri ile paylaşabilir.
- Bu içerik EKREM BALCI'nın katkılarıyla hazırlanmıştır.
- Sadece öğretmen ve öğrencilerin ücretsiz kullanımına sunulmaktadır.
- Herhangi bir site ya da kitapta yayınlanmasına (isim belirtilse dahi) izin verilmemektedir.
- Bu dokümanın tüm yayın hakları mikailokumus.com'a aittir.

KUR'AN'DAN MESAJLAR

Rum suresinin 17-27. ayetleri

"Haydi siz, akşama ulaştığınızda (akşam ve yatsı vaktinde) sabaha kavuştuğunuzda, gündüzün sonunda ve öğle vaktine eriştiğinizde Allah'ı tespih edin (namaz kılın) ki göklerde ve yerde hamt O'na mahsustur."

• Bu ayetlerde bahsedilen **hamt**, Allah'tan (c.c.) övgüyle bahsetmek, O'na saygı duymak, ve şükretmek anlamına gelmektedir. **Tesbih** ise Allah'ın (c.c.) bütün kusurlardan uzak ve yüce olduğunu ifade etmektir.

"Ölüden diriye, diriden de ölüyü O çıkarıyor; yeryüzünü ölümlünün ardından O canlandırıyor. İşte siz de böyle çıkarılacaksınız."

"O'nun kanıtlarından biri, sizi topraktan yaratmış olmasıdır. Sonra bir de baktınız ki, çoğalarak yeryüzüne dağılmış beşer topluluğusunuz."

"Kendileri ile huzur bulasınız diye sizin için türünüzden eşler yaratması ve aranızda bir sevgi ve merhamet var etmesi de O'nun delillerindendir. Şüphesiz bunda düşünen bir toplum için ibretler vardır."

"O'nun delillerinden biri de gökleri ve yeri yaratması, dillerinizin ve renklerinizin birbirinden farklı olmasıdır. Şüphesiz bunda bilenler için (alınacak) dersler vardır."

"Gece olsun gündüz olsun, uyumanız ve Allah'ın lütfundan (nasibinizi) aramanız da O'nun delillerindendir. Gerçekten bunda, işiten bir topluluk için ibretler vardır."

"Yine O'nun delillerindendir ki size korku ve ümit vermek üzere şimşeği gösteriyor, gökten su indirip ölümünün ardından yeryüzünü onunla diriltiyor. Doğrusu bunda, aklını kullanan bir topluluk için (alınacak) dersler vardır."

"Göğün ve yerin O'nun buyruğu ile durması da O'nun delillerindendir. Sonra sizi bulunduğunuz yerden bir çağırdı mı hemen çıkıverirsiniz."

"Göklerde ve yerde bulunanlar hep O'na aittir, hepsi O'na boyun eğmiştir."

"Varlığı ilkin yaratan, sonra bunu tekrar eden O'dur ve bu O'nun için pek kolaydır. Göklerde ve yerde en yüce sıfat O'nundur. O mutlak galiptir, hikmet sahibidir."

• İnsan, ne zaman sıkıntı yaşasa **Mucib** (Dileklere karşılık veren) olan Allah'a (c.c.) yönelir. İsteklerini sadece Allah'a (c.c.) bildirir ve sadece Allah'tan (c.c.) yardım diler.

"(Allah'ım!) Yalnız sana ibadet ederiz ve yalnız senden yardım dileriz."

(Fâtiha suresi, 5. ayet)

• Dua ile **Tevvab** (Tövbeleri çok kabul eden) Allah'a (c.c.) yönelir ve yaptığımız hatalardan ötürü O'ndan bağışlanma dileriz. Ancak dikkat edilmelidir ki **tövbe** bir kişinin günahlarından pişmanlık duyup aynı günahı bir daha yapmaya karar vermesidir. Bu konuda her Müslümanın duyarlılık göstermesi gerekir.

• Kişi bu konuda samimi olduğunda **Settar** (Ayıpları, kusurları örten) olan Allah (c.c.) kişinin günahlarını örteceğini Kur'an-ı Kerim'de açıkça belirtmiştir.

"Her kim de işlediği zulmünün arkasından tövbe edip durumunu düzeltirse kuşkusuz, Allah onun tövbesini kabul eder. Şüphesiz Allah, çok bağışlayandır, çok merhamet edendir."

(Mâide suresi, 39. ayet)

Not: Yüce Allah'ın "Tövbe eden kullarının günahlarını bol bol bağışlayarak onları affeden" anlamına gelen ismi **Gaffar**; "Hiçbir sorumluluk kalmayacak biçimde günahları affeden" anlamına gelen ismi ise **Afüv**'dür.